

Review from 17/10/2014	Customer:	Rubric:
Articlesize (cm2): 0		Misc
	Author:	Subrubric:
		Mediatype: Web
inews.com.cy ημερομηνία: 15/10/2014, από σελίδα		

Ευρετήριο

«Κυπριακό: Η αιρετική λύση». Ένα βιβλίο του δημοσιογράφου Σταύρου Λυγερού

Τετάρτη, 15 Οκτώβριος 2014 19:36

Rate this item

(0 votes)

ΕΝΤΕΛΩΣ ΔΩΡΕΑΝ

Εγγραφή στο Newsletter

Προτείνει αναθεώρηση στρατηγικής από μηδενική βάση. Πού τι σημαίνει; Σημαίνει αναστοχασμό για το περιεχόμενο της λύσης. Προϋπόθεση για να αλλάξει το πλαίσιο αναζήτησης λύσης είναι να ανοίξει η συζήτηση προς όλες τις κατευθύνσεις, χωρίς ταμπού και εξ' υπαρχής απορριπτικές λύσεις. Το ζητούμενο πρέπει να είναι η –με ορθολογικό τρόπο– ανεύρεση της συγκριτικά καλύτερης δυνατής ρεαλιστικής λύσης, ώστε ο κυπριακός Ελληνισμός να επιβιώσει και να αναπτυχθεί στις πατρογονικές εστίες του. Ρεαλιστική λύση δεν είναι, βεβαίως, μια λύση που την αποδέχεται η τουρκική πλευρά. Είναι η λύση που μπορεί να βρει ανταπόκριση και να αποκτήσει ερείσματα στη διεθνή κοινότητα. Ο συγγραφέας δηλώνει σαφώς ότι οι επιλογές είναι και περιορισμένες και εθνικά επιβιώσιμες. Οι Ελληνοκύπριοι βρίσκονται υπό τη διαρκή πίεση και απειλή των κατοχικών στρατευμάτων, αρκετά μακριά από την Ελλάδα. Βρίσκονται στην καρδιά της Ανατολικής Μεσογείου, σε μια γεωπολιτικά ασταθή περιοχή, όπου τα σύνορα ρευστοποιούνται και ήδη έχουν δρομολογηθεί τεκτονικές αλλαγές με καταλύτη τον ισλαμικό φονταμενταλισμό. Το σημαντικότερο είναι, όμως, ότι η πολυετής κατοχή έχει δημιουργήσει πολλαπλά τετελεσμένα στη βόρεια Κύπρο, με κυριότερα τη συνεχή μαζική εγκατάσταση Τούρκων εποίκων και την εδραίωση τουρκοκυπριακής κρατικής δομής.

Έτσι όπως διαμορφώνεται η κατάσταση, κατά πάσα πιθανότητα ο κυπριακός Ελληνισμός θα βρεθεί προσεχώς αντιμέτωπος με μια λύση τύπου Ανάν, η οποία, ανολοκλήρωτη, ήδη βρίσκεται στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων. Ο συγγραφέας εκφράζει τον φόβο ότι αυτή τη φορά το "όχι" θα επιβληθεί πολύ πιο δύσκολα. Πρώτον, επειδή οι Ελληνοκύπριοι έχουν τραυματιστεί από την οικονομική κρίση και η αυτοπεποίθησή τους έχει εμφανώς κλονιστεί. Δεύτερον, επειδή στην προεδρία δεν είναι ένας Παπαδόπουλος, αλλά ο Αναστασιάδης, ο οποίος το 2004 είχε φανατικά υποστηρίξει το σχέδιο Ανάν.

Η μόνη δυνατότητα να αποτραπεί μια τέτοια εξέλιξη είναι να αλλάξει το πλαίσιο αναζήτησης λύσης. Προϋπόθεση γ' αυτό, βεβαίως, είναι ο κυπριακός Ελληνισμός –μέσα από την αναθεώρηση στρατηγικής– να επεξεργαστεί ένα εναλλακτικό πλαίσιο, ώστε να διαθέτει συγκεκριμένη αντιπρόταση. Η Λευκωσία μπορεί να επικαλεστεί την τουρκική αδιαλλαξία, να υπενθυμίσει το συντριπτικό "όχι" του 2004 και να σχυρωθεί πίσω από τη θέση ότι οι Ελληνοκύπριοι θα απορρίψουν και πάλι ένα σχέδιο τύπου Ανάν. Η προοπτική μιας νέας απόρριψης και ενός νέου αδιέξοδου θα υποχρέωνε Αμερικανούς και Ευρωπαίους να ακούσουν και εναλλακτικές προτάσεις. Δυστυχώς, η κυβέρνηση Αναστασιάδη (και η Αθήνα) δεν έχει την αναγκαία βούληση ούτε καν να κινηθεί προς αυτή την κατεύθυνση.

Η αναθεώρηση στρατηγικής είναι διαδικασία. Προϋποθέτει, δηλαδή, την κατάθεση εναλλακτικών (ως προς τα σχέδια τύπου Ανάν) προτάσεων. Την τελευταία δεκαετία ο Σταύρος Λυγερός έχει επανειλημμένως γράψει σε άρθρα του για το "βελούδινο ημιδιαζύγιο". Ο περιορισμένος χώρος, όμως, δεν άφηνε περιθώρια για να εκτενή έκθεση και κυρίως για αναλυτική σύγκριση της πρότασης με το σχέδιο Ανάν, αλλά και με άλλες προτάσεις για τη λύση του Κυπριακού που –έστω και όχι συγκροτημένα– έχουν τεθεί στη δημόσια σφαίρα.

Το παρόν βιβλίο γράφτηκε ακριβώς γ' αυτό. Δεν είναι, όμως, μόνο αυτό. Στην πρώτη ενότητα (Το Κυπριακό πριν από την έναρξη στην ΕΕ) αναλύονται οι στρατηγικές παράμετροι του προβλήματος μετά την εισβολή και προτού η Κυπριακή Δημοκρατία τεθεί σε τροχιά έναρξης στην ΕΕ. Στη δεύτερη ενότητα (Η έναρξη και το δημοψήφισμα) αναλύονται η ναρκωθετημένη πορεία προς την Ευρώπη, ο τρόπος που εμμέσως πλην σαφώς η έναρξη είχε διασυνδεθεί με την αποδοχή του σχεδίου Ανάν, οι αιτίες της απόρριψής του το 2004 και η αμυντική διαχείριση του συντριπτικού "όχι".

Οι δύο πρώτες ενότητες αυτού του βιβλίου δεν αποτελούν κάποιο συνοπτικό ιστορικό του Κυπριακού. Υπάρχουν για να έχει ο αναγνώστης μια επαρκή εικόνα και για τις οριζόντιες του Κυπριακού και για τους σταθμούς μέσα από τους οποίους ο κυπριακός Ελληνισμός περιήλθε σε διαπραγματευτική ομηρία. Το –υπό τον τίτλο "δικονομική διζωνική ομοσπονδία"– διαπραγματευτικό κερτημένο που πριν 10 χρόνια οδήγησε στο σχέδιο Ανάν και τώρα οδηγεί σε κάποια παραλλαγή του δεν έπεσε από τον ουρανό. Προέκυψε μέσα από την αλυσίδα των εξελίξεων που αναλύονται στην πρώτη και στη δεύτερη ενότητα.

Ο όρος "βελούδινο ημιδιαζύγιο" περιγράφει το περιεχόμενο της πρότασης. Βελούδινο, λοιπόν, επειδή η πρόταση προσπαθεί να παντρέψει τα βασικά "θέλω" Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων. Και ημιδιαζύγιο επειδή, ενώ προβλέπει τη δημιουργία δύο ανεξάρτητων κυπριακών κρατών στη λογική "έδαφος έναντι αναγκώσεως", δεν σταματά εκεί. Ταυτοχρόνως τα υποχρεώνει θεσμικά όχι μόνο να συνεργάζονται στενά, αλλά και να διατηρούν μεταξύ τους μια πολλαπλή ισορροπία. Προβλέπεται, άλλωστε, η συμμετοχή και των δύο στην ΕΕ με κοινό καπέλο.

Δηλώνεται ρητά ότι η πρότασή του για "βελούδινο ημιδιαζύγιο" επινοήθηκε με σκοπό να εκδιώξει την Τουρκία από την Κύπρο. Για να το επίτευξη, ικανοποιεί τα βασικά "θέλω" της τουρκοκυπριακής κοινότητας. Ο ίδιος θεωρεί ότι η Άγκυρα πιθανότατα θα επιχειρήσει να το торπλίσει. Θα έχει, όμως, υψηλό πολιτικό κόστος εάν απορρίψει ένα σχέδιο λύσης που προβλέπει δύο κράτη και προσφέρει επαρκείς εγγυήσεις προστασίας στους Τουρκοκύπριους, επειδή αυτά είναι τα κύρια επιχειρήματά της. Στόχος του "βελούδινου ημιδιαζύγιου" είναι να απομακρύνει το μικρό τουρκοκυπριακό κράτος από τον ασφυκτικό εναγκαλισμό της Άγκυρας, βάζοντάς το να χορφαίει σε ευρωπαϊκούς ρυθμούς. Είναι ποιοτικά διαφορετικό οι Ελληνοκύπριοι να έχουν δίπλα τους ένα τέτοιο κράτος, στο οποίο θα ισχύει απόλυτως το ευρωπαϊκό κερτημένο, αντί να έχουν τα τουρκικά στρατεύματα και εμμέσως πλην σαφώς την Τουρκία.

Ο συγγραφέας δηλώνει πως δεν έχει αυταπάτες ότι η πρότασή του θα υιοθετηθεί από τη Λευκωσία. Κατά πάσα πιθανότητα ούτε καν θα συζητηθεί. Έγραψε αυτό το βιβλίο με την αμυδρή ελπίδα ότι μπορεί να συμβάλει στην έναρξη της ζωικής αναγκασίας εθνικής συζήτησης για αναθεώρηση στρατηγικής από μηδενική βάση στο επίπεδο της κοινότητας των πολιτών. Η χωρίς αντιπρόταση ατάραχη απόρριψη ανικαμενικά διευκολύνει αυτούς που προωθούν σχέδια τύπου Ανάν. Η ιστορία διδάσκει ότι μόνο εάν αντιπαράθεσης συγκεκριμένη αντιπρόταση υπάρχει μια ελπίδα να σπάσει η διαπραγματευτική ομηρία στην οποία ο κυπριακός Ελληνισμός έχει περιέλθει εδώ και δεκαετίες.

Η πρόταση για "βελούδινο ημιδιαζύγιο" κατατίθεται ως προσωπική συμβολή του συγγραφέα στη ζωτική αναγκαία διαδικασία αναθεώρησης στρατηγικής από μηδενική βάση. Δεδηλωμένος σκοπός του είναι να ανοίξει έναν άλλο δρόμο. Ομολογεί προκαταβολικά ότι η πρότασή του θα σοκάρει, επειδή το "βελούδινο ημιδιαζύγιο" παραβιάζει τα ταμπού τεσσαράντα ετών. Εξ ου και ο τίτλος "Η αιρετική λύση". Πιστεύει, όμως, ότι ο κυπριακός Ελληνισμός δεν έχει ούτε καλύτερη εναλλακτική λύση ούτε πολύ χρόνο στη διάθεσή του.

Last modified on Τετάρτη, 15 Οκτώβριος 2014 19:38

Leave a comment

Make sure you enter the (*) required information where indicated.

Basic HTML code is allowed.

Μήνυμα * Nick Name *

Please enter the following characters you see into the textbox below.

Letters not clear ?

[Click to renew captcha](#)

[back to top](#)